

Africhten een vak apart

De Epagneul Breton is een gepassioneerd jager. Het ras heeft een natuurlijke neiging om het veld zeer ruim af te zoeken. Er is enige kennis nodig om het gewenste gedrag in de Breton te polijsten. Passie is een prachtig instrument in handen van kenners maar een slecht wapen in handen van onwetenden. De Breton kan zonder de juiste begeleiding uitgroeien tot een hazen-hetser of een horizon-flitser. Veel gehoorde opmerking als het gaat om opvoeding van een Epagneul Breton: "Je moet een stalen vuist in een fluwelen handschoen hebben".

Het is daarom aan te bevelen om vroeg met de opleiding van de Breton te beginnen. Gehoorzaamheid is daarbij de belangrijkste factor in een goed contact met baas of trainer. Later volgen lessen in voorstaan, voorkeur voor veerwild en hazenreinheid. Natuurlijk mag de apporteertraining niet vergeten worden en kan de kennismaking met water en zwemmen niet te lang uitgesteld worden.

Toch vraagt dit eigenwijze stukje dynamiet dat Epagneul Breton heet om deze intensieve aanpak. Alleen dan ervaart de hond dat samen werken veel plezier oplevert en bindt de Breton zich voorgoed aan de baas en zal voor hem door het vuur gaan.

Onvermoeibaar, volhardend en onvervangbaar zal de Breton zich aan alle terreinen aanpassen. Ruim jagen op de vlakte en drijven in de dekking, geen enkele ruigte schuwen, perfect voorstaan en goed apporteren te land en te water, de Epagneul Breton etaleert zich dan op z'n best.

Een echte "cob"

Het woord cob stamt uit Engeland en staat voor compact gedrongen.

De uitdrukking slaat niet alleen op honden maar op allerlei dieren van het cobtype. Van het paard is de uitdrukking het meest bekend, denk maar aan de Welsh Cob, een gedrongen, statige, dynamische rijpony. Het stevige en elegante Friese paard is een ander fraai voorbeeld.

In Frankrijk staan de kleinere Bretonse paarden "de "Postier" en de "Corlay Breton" model voor het cobtype. Een cobby hond heeft een korte rug en korte lendenen, goed gewelfde ribben en een goed ontwikkelde, ronde borstkas. Hij heeft een stevige beenderstructuur maar is niet zwaar. Het zou hem niet de dynamiek geven die hem juist kenmerkt. Het is niet zo vreemd dat de Franse rasstandaard van de Epagneul Breton het begrip "cob" gebruikt. Leden van de exclusieve Jockey Club stonden aan de basis van de oprichting van de Société Centrale Canine. Honden- en paardenliefhebbers vonden elkaar in die tijd vooral in de voorliefde voor alles wat Engels was.

De Epagneul Breton

Jachthond boordevol kwaliteit

De Epagneul Breton moet wel een bijzonder karakter hebben. Deze kleine, bonte, staande hond slaagt er immers al meer dan honderd jaar in om het hart van jagers en hondenmensen te veroveren. Als geen ander ras beheerst de Epagneul Breton de jacht op hoenders en de in overvloed aanwezige jachtpassie staat garant voor menig prachtig punt op patrijs, fazant of houtsnip. Ondanks de specialistische aanleg voor het werk vóór het schot staat de Epagneul Breton ook in voor een onvermoeibare zoekwijze in elk type terrein en een vlekkeloos apport. Het is die bundeling van kwaliteiten die de liefde voor deze kleine hondjes verklaart. In uiterlijk valt de energie, de dynamiek en de intelligentie op. Het korte gedrongen uiterlijk verraadt kracht en atletisch vermogen. Het hoofd, steeds alert en levendig gedragen, siert het kleine (46-50 cm), stevige en elegante lichaam. Bont, rood-wit, zwart-wit, bruin-wit, schimmel en in drie kleuren;

Epagneul Breton

“un maximum de qualités pour un volume minimum”

Historie

Ongewild gaven de Engelsen de doorbraak vorm die tot dit fraaie ras leidde. De honden waarmee ze in Bretagne jaagden kwamen door de strenge Britse quarantainebevelingen vanaf 1901 in Bretonse pensies terecht. Kruising van Engelse Setters met Bretonse hondjes was het natuurlijke gevolg en onder aanvoering van graaf vicomte de Pontavice ontstond een uniform type hond met een korte staart, sterke botten, een flinke maat en vol kwaliteit.

“Boy” was in 1901 de eerste Epagneul Breton die in het Franse hondenstamboek werd ingeschreven.

De graaf van Pontavice was eigenaar van deze driekleurige reu. De populariteit die deze honden dankten aan hun wedstrijdsuccessen nam nooit meer af.

Vóór de succesvolle vermenging met Britse staande honden behoorden de Bretonse honden tot de grote groep Epagneuls de Pays die in Frankrijk veelvuldig voorkwam. Ze werden als "spioenen" gebruikt in alle voorkomende jachtvormen om het wild op te sporen.

Al deze Epagneuls zijn verwant aan de "chiens d'Oysel" waar Gaston Phoebus over repte in zijn boeken. De uit de middeleeuwen stammende vogelhonden vinden we ook terug op werken van Hollandse meesters zoals Gerard Dou en Jan Steen.

Dat de officiële rasstandaard in 1907 tot de erkenning van het ras leidde danken we aan Arthur Enaud die het ras besloot een vaste vorm te geven. Zozeer bleek hij getroffen door de intelligentie en het uithoudingsvermogen van een kleine wit-bruin getekende Bretonse hond.

De oprichting van de "Club de l'Épagneul Breton à courte queue" ook in 1907, was vanzelfsprekend. In 1908 volgde erkenning door de Société Centrale Canine.

Vele wijzigingen op de eerste rasstandaard volgden. In 1933 kwam meer duidelijkheid over schofthoogte, de natuurlijke korte staart en de vorm van het hoofd. In 1956 keerde de zwart-witte Breton terug in de standaard en in 1995 stelde men definitief de maat van de Breton vast op maximaal 50 cm en de minimale hoogte op 47 cm.

De Épagneul Breton zwermde uit over grote delen van de wereld. Het moet rond 1927 geweest zijn dat de eerste vertegenwoordiger in Nederland furore maakte. In daarop volgende decennia bleef hun aantal beperkt maar hun prestaties enorm. In 1967 verenigden de liefhebbers zich in de Épagneul Breton Club Nederland met als doel om de Breton als jachthond onder de aandacht van jagers te brengen maar ook om wedstrijden in de vorm "Quête à la Française" te organiseren. Nog steeds waakt de club ervoor dat het ras geen ander bestaan gaat leiden dan dat waarvoor het ontstond; werken als voorstaande, nuttige all-round jachthond.

Épagneul Breton, gezonde ijver

De Épagneul Breton is sober, onvermoeibaar en hard voor zichzelf. Ondanks z'n kleine maat kan de Breton grote velden en zware dekkingen trotseren. Niet alleen passie en intelligentie staan daar borg voor. De lange selectie op kwaliteit in het veld bracht stammen voort waar aan de meest voorkomende gebreken vreemd zijn. De Breton is zonder meer een gezonde en evenwichtige hond die een hoge leeftijd kan halen. Honden die 15 of 16 jaar oud worden zijn geen uitzondering. Heupdysplasie en epilepsie zijn uitzonderingen bij de Épagneul Breton. Andere erfelijke aandoeningen zijn niet waargenomen.

De Épagneul Breton heeft weinig verzorging nodig. Goede voeding, een wekelijkse borstelbeurt en voldoende beweging daargelaten moet de hond jaarlijks worden ontwormd en ingeënt tegen de bekende ziekten. Aandacht is wel belangrijk voor deze honden want ze hechten zich bijzonder aan hun "baas" en zijn gevoelig als die relatie wordt verstoord.

Epagneul Breton standaard

Een rasstandaard bevat omschrijvingen over uiterlijk, bouw en voorkomen. De Epagneul Breton heeft naast deze beschrijving van het exterieur ook een werkstandaard. Door training, africhting en resultaatvergelijking bewaken de Bretonniers de hoge kwaliteit waar de Epagneul Breton naar hun mening aan moet voldoen.

Werkstandaard

Allure: vrolijk, levendig en vurig. Energieke, rollende galop, snelle opeenvolging van korte, gebonden bewegingen. Een lange of stotende galop is te verwerpen.

Kophouding: het hoofd wordt hoog maar zonder overdrijving, gedragen boven de ruglijn. Voorsnuit-schedel licht omlaag gebogen. Het hoofd is constant in beweging, voortdurend de zekerheid gevend van neusgebruik en het zoeken naar wild. Onder moeilijke omstandigheden zijn korte controles van grondverwaaiing toegestaan.

Zoekpatroon: intelligent en systematisch zeker niet mechanisch. De hond jaagt onophoudelijk in voortdurend contact met de voorjager en past zich aan het terrein aan.

Voorstaan: de hond moet bij verwaaiing en snelle verificatie daarvan, met veel autoriteit insteken om het wild te blokkeren. Voorstaan moet altijd STAANDE gebeuren, zelfs als dit plotseling optreedt. Bij zo'n verrassingsarrêt wordt een andere houding getolereerd maar dan moet er uit de richting van het hoofd blijken dat de hond het wild goed domineert.

Aantrekken: op een teken van de voorjager moet de hond spontaan couleren, vastberaden maar voorzichtig. De hond mag het contact met de voorjager en het wild niet verliezen tot het wild vertrekt. De hond mag een coul e niet weigeren. Deze ernstige fout wordt niet aangerekend als het wild zich zeer dicht bij de hond bevindt.

Apport: het apport moet zowel op het land als uit het water, spontaan, blij en snel worden uitgevoerd.

Exterieur standaard (vastgesteld in 1995)

De bekende kynoloog Toepoel zei ooit:
"Wat mij zo aanstaat is dat er niets "dik bovenop ligt" bij deze hond".

Algemeen voorkomen: De Epagneul Breton is een kleine, elegante hond met een sterke korte rug. Hij is levendig en heeft een intelligente uitdrukking. Hij heeft een kort hoofd met een ronde schedel. Hoog aangezette oren, tamelijk kort zonder franje. De vacht ligt glad op het lichaam. Iets golvende beharing is toegestaan, maar niet gekruld.

Karakter: evenwichtig, vrijmoedig, zacht. Hartstochtelijk jager, sociaal tegenover soortgenoten, ideale metgezel.

Belangrijke verhoudingen: lichaamslengte is gelijk aan schofthoogte (hond is vierkant). De borstkas reikt tot ruim voorbij de elleboog. Het hoofd is in de ideale verhouding 2/3: voorsnuit (8cm), schedel (12 cm).

Schedel: afgerond zowel van voren als van opzij. De zijkan-ten gerond. Vloeiend overgaand naar een duidelijke stop.

Neus: kleur zo donker mogelijk overeenkomstig de vachtkleur. Neusgaten goed geopend.

Voorsnuit: korter dan de lengte van de schedel, ongeveer tweederde.

Lippen: dun, goed aangesloten. De bovenlip valt iets over de onderlip.

Gebit: compleet, goed ontwikkeld en scharend.

Ogen: donkerbruin en rond van vorm, de kleur in harmonie met de vachtkleur. Levendig en vol uitdrukking.

Oren: hoog aangezette, driehoekig van vorm, aan de punt iets afgerond, goed bedekt met golvend haar, vlak tegen de wang gedragen.

Hals: van gemiddelde lengte, overgaand in goed liggende schouder. Fijne huid, soepel en tamelijk los, zonder plooiën. Schouders schuin liggend en gespierd.

Voorbenen: goed gespierd en stevig van bot.

Borst: diep, de zijkan-ten goed gerond, ver naar achter doorlopend. De borst reikt voorbij de elleboog. Goed ontwikkelde ribben.

Elleboog: tegen het lichaam, niet naar buiten.

Rug: kort en recht.

Lendenen: kort, diep en stevig, ongeveer 8 tot 10 cm lang.

Achterhand: ligt lager dan de schouderpunten. Iets uitstekende heupbeenderen op gelijke hoogte met de rug.

Kruis: licht hellend.

Flanken: iets oplopend.

Buik en onderbelijning: normaal zonder overdrijving. De buik is noch windhondachtig, noch te weinig opgetrokken.

Staart: recht of afhangend. Maximale lengte: 10 cm. Vaak een beetje scheef met een pluk haar aan het eind. Honden worden veelvuldig zonder staart geboren.

Achterbenen: brede, goed gespierde dijen, overgaand in de spronggewrichten. Licht golvende bevedering.

Spronggewricht en hak moeten licht gehoekt zijn. Van achter gezien volkomen recht. Van opzij gezien staan zitbeen en hak min of meer in dezelfde loodlijn.

Voeten: tenen goed gesloten met een beetje haar ertussen, zonder hubertusklauwen.

Gangwerk: gemakkelijk, pittig, energiek. Jagend heeft de galop de voorkeur met snelle, niet gestrekte passen.

Vacht: Beharing op het lichaam fijn, zonder zijdeachtig te zijn, bij voorkeur vlak of zeer licht golvend. De voorbenen matig bevederd en de achterpoten zijn goed bevederd tot halverwege de dij.

Kleur: oranje-wit, kastanjebruin-wit, zwart-wit.

Tricolore: zwart-oranje-wit, kastanjebruin-oranje-wit. Geplaat of gemêleerd met één van deze kleuren.

Schofthoogte:

Minimaal 47 cm, maximaal 50 cm met een afwijking van 1 cm naar beide kanten.

ideaal voor reuen: 48 - 50 cm

ideaal voor teven: 47 - 49 cm

(De volledige standaard is bij het secretariaat verkrijgbaar: telefoon 076 593 20 09)

Dit is een uitgave van:

Epagneul Breton Club Nederland

secretariaat:

Raadhuisstraat 85

4844 AB Terheijden tel. 076 593 20 09